

Povezava treh vodovodov bo Istri zagotovila dodatnih 300 litrov vode na sekundo - Kras bo prenovil svoje omrežje

Na Krasu bo manj vode odteklo v tla, več je bodo poslali v Istro

Leta 2015, ko bo dokončan približno 48 milijonov evrov vreden projekt "Oskrba s pitno vodo Obale in Krasa", bo pitne vode dovolj za vse. Za Kras in Istro. Kraški vodovod bo v Klaričih črpal približno 300 litrov vode na sekundo. Za Kras bo še vedno zadoščalo približno 90 do 100 litrov vode na sekundo, zato bodo 220 litrov prodajali Rižanskemu vodovodu za oskrbo Istre, pravi direktor Kraškega vodovoda Boris Korošec.

KRAS ▶ Projekt, ki bo v večini financiran z evropskim denarjem, pa bo kraško-brkinskim občinam prinesel še nekaj pridobitev: na javni vodovod bodo priključili približno tisoč prebivalcev, večinoma na Vrheh in v Brkinih, prenovili bodo najbolj kritične odseke vodovodov.

Načrpali bodo tretjino več vode

Že za to, da bo Kras lahko prodajal vodo v Istro, bo potrebnih več posegov v transportni del omrežja. V Klaričih bodo zamenjali črpalke na obstoječem črpalnišču in zgradili črpalnišče na novem vodnjaku. Tako bodo lahko namesto sedanjih 200 do 205 litrov vode na sekundo črpali 300 litrov vode na sekundo.

Do vodarne v Selih bodo položili nov cevovod, poleg vrste drugih posegov bodo zgradili nov cevovod od Križa do Sežane, z novim črpalniščem in večjim rezervoarjem. Dodaten rezervoar bodo zgradili na stični točki treh sistemov v Rodiku.

Nove cevi pa bo končno dočkal tudi najbolj "kritičen" del - to je vodovod Obrov-Kozina iz leta 1935. Obenem se obetajo naložbe v primarne in sekundarne vodovode.

Voda za Vrhe, vodohran za Kras

Kot navaja Dokument Identifikacije investicijskega projekta (DIIP), je v občini Sežana eden večjih problemov dejstvo, da se Šmarje, Dutovlje, Kopriva, Križ in Štorje z več kot 3000 prebivalci oskrbujejo neposredno iz magistralnega vodovoda, brez kakršnegakoli vodohrana. "To pomeni veliko tveganje za zanesljivo vodno oskrbo ter onemogoča kakršnekoli posege na magistralnem sistemu, daljše od dveh do treh ur," opozarja DIIP.

Problem bo rešila gradnja vodohrana "Tomajski Govc" za tisoč kubičnih metrov vode. Vodohran bo povezan tudi z zahodnim delom Sežane, za primer rezervne oskrbe mesta.

Sela, Stomaž, Štjak, Selo, Ravnje, Dolenje in Mahniče.

Tudi za Komensko in Brkine

Ker se velik del občine Komen oskrbuje iz več kot 60 let starih vodovodov, bodo kopali jarke tudi tu. Prenovili bodo vodovod od vodohrana pri Lipi do Rubij in Komna ter vodovod Komen-Volčji Grad-Nadrožica-Gorjansko.

Zamenjali bodo cevovod od odcepa za Sveto do Ivanjega Grada in Zagajca; vodovodni sistem Branica bodo povezali z javnim vodovodom, obenem pa uredili še hidravliko za oskrbo Brestovice in zgradili vodohran v starem Štanjelu.

V občinah Divača in Hrpelje-Kozina se obeta povezava lokalnih vodovodov v Brkinih na skupen, osrednji oskrbni sistem. V Vremški dolini in Matarskem podolju bodo zgradili manj-

kajoča rezervoarja in povezave do naselij. Golac in Poljane bosta dobila novo črpalnišče, na javni vodovod bodo povezali Kozjane.

Nerešene bodo ostale Senožeče

Čisto vsega pa vendar ne bodo uspeli narediti. Čeprav se v Senožečah obeta nov vodohran in prenova nekaterih delov sistema, navezave na javni vodovod tu (še) ne bo. "Ostala bo za zdaj nerešena varnostna oskrba območja Senožeče. Če se tam kaj zgodi z vodnim virom, za zdaj nimamo prave možnosti za napajanje," ugotavlja Boris Korošec, ki je s seznanom pridobitev vendarle zadovoljen.

Kot pravi, v 80 odstotkih: "Morali bi pridobiti še več, vsaj s stališča Kraškega vodovoda, vendar je bila investicija omejena na 50 milijonov evrov. Do te številke velja to za mali projekt in se postopek v celoti vodi v Sloveniji, sicer gre v Bruselj in to vzame še eno leto."

Vodovod pušča, a je dober

Prenova vodovodov bo zmanjšala tudi izgube vode, ki pri Kraškem vodovodu znašajo približno 25 odstotkov. To pomeni, da morajo "dati" v sistem dva milijona kubičnih metrov vode, da zagotovijo 1,5 milijona kubičnih metrov vode za porabnike. Sistem pušča predvsem v starejših delih, del izgub pa je tudi sistemski -

Zadnji rok za 26 milijonov evrov

DIIP za ta projekt, ki bo povezal tri vodovodne sisteme (kraškega, ilirskobistriškega in rižanskega), je pretekli teden dobil zeleno luč še zadnje od sodelujočih devetih občin, med katerimi ima nosilno vlogo sežanska.

Naslednji koraki ostajajo vezani na pripravo dokumentacije, da bi oktobra poslali vlogo za pridobitev denarja na službo vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR).

Od predvidenih 48 milijonov evrov (vključno z DDV) naj bi nekaj več kot 26 milijonov evrov dobili iz evropskega in državnega proračuna, poldrugi milijon pa iz vodnega sklada okoljskega ministrstva.

Slabih 21 milijonov naj bi zagotovile občine same: Sežana skoraj dva milijona evrov, Komen poldrugi milijon, Divača približno 800.000 evrov in Hrpelje-Kozina skoraj 1,2 milijona evrov (brez upoštevanja povratnega DDV).

Dovolj za 30 let

Če do takrat ne bodo uspeli, imajo še zadnji, "popravni" rok maja, pravi Korošec, prepričan, da je ta možnost reševanja v tem časovnem okviru edina realno izvedljiva: "Druge niso."

Ugodna je tudi z vidika stroškov in ker ne zahteva velikih posegov v prostor, kot bi bila na primer akumulacija Padež.

"Pa tudi sicer ni smiselno graditi cevi za populacijo do

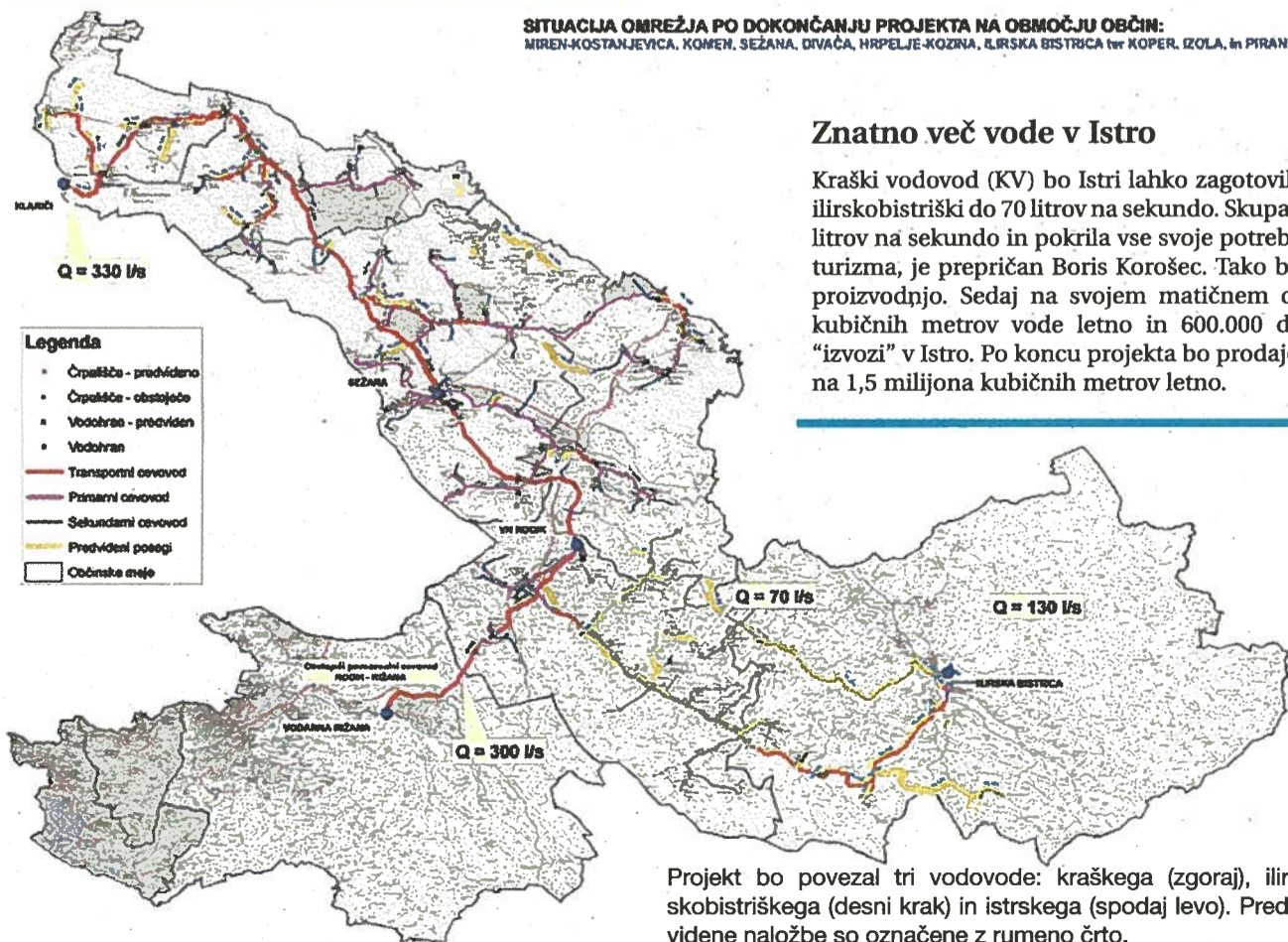
Boris Korošec: "Za naslednjih 30 let - in to ni samo moje mnenje, ampak mnenje celotne stroke - je to za oskrbo Krasa in Istre z vodo dovolj."

zaradi pranja filtrov, izpiranja omrežja in drugih razlogov.

"Mi imamo 25 odstotkov izgube, pri 700 kilometrih omrežja in 1,5 milijona kubičnih metrov prodaje. Rižanski vodovod ima po njihovih podatkih tisoč kilometrov omrežja, šest milijonov kubičnih metrov vode in 25 odstotkov izgube," pravi Korošec.

"Če to primerjamo, je naše omrežje dosti boljše," je prepričan, saj so izgube odvisne tudi od razvejanosti omrežja. In kraško je razvejano, z razmeroma majhno porabo vode. 15-odstotne izgube je mogoče doseči le v velikih mestih z zgosteno poselitvijo.

SITUACIJA OMREŽJA PO DOKONČANJU PROJEKTA NA OBMOKU OBČIN: NIREN-KOSTANJEVICA, KOMEN, SEŽANA, DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, ILIRSKA BISTRICA ter KOPER, IZOLA, in PIRAN

Znatno več vode v Istro

Kraški vodovod (KV) bo Istri lahko zagotovil 220 litrov vode na sekundo, ilirskobistriški do 70 litrov na sekundo. Skupaj bo Istra dobila približno 300 litrov na sekundo in pokrila vse svoje potrebe. Tudi v poletni suši in špici turizma, je prepričan Boris Korošec. Tako bo (KV) znatno povečal svojo proizvodnjo. Sedaj na svojem matičnem območju proda 1,5 milijona kubičnih metrov vode letno in 600.000 do 800.000 kubičnih metrov "izvozi" v Istro. Po koncu projekta bo prodajo v Istro predvidoma povečal na 1,5 milijona kubičnih metrov letno.

leta 2060, ker bo potem do leta 2050 voda slaba," meni. "Sistem mora rasti. V tem je ta rešitev dovolj, ker se je tudi na Obali potrošnja v zadnjih letih ustalila na precej nižji vrednosti, kot je bilo predvideno pred desetimi ali 15 leti," je prepričan Korošec.

"Za naslednjih 30 let - in to ni samo moje mnenje, ampak mnenje celotne stroke - je to dovolj," še zagotavlja. Sicer pa je še vedno odprta tudi možnost dokupovanja vode s Hrvaške.

TINA ČIČ